Зарубіжна література

11 клас

Теми для самостійного опрацювання

1. Німецьке Просвітництво та його вплив на розвиток Європи. **Йоганн Вольфґанґ Ґете** (1749 – 1832). *«Фауст» (І частина), останній монолог Фауста (ІІ частина).*
2. Франц Кафка (1883 – 1924). *«Перевтілення».*
3. **Джордж Оруелл (Ерік Артур Блер, 1903 – 1950). *«1984».*** Зв'язок творчості Дж. Оруелла із соціально-історичною ситуацією доби. Викриття сутності тоталітарної системи та її ієрархії в антиутопіях митця.
4. **Бертольт Брехт (1898 – 1956).** Зображення війни як засобу збагачення в драмі «Матінка Кураж та її діти». Ідеї попередження та риси «епічного театру» в п'єсі.
5. **Генріх Белль (1917 – 1985)**. ***«Подорожній, коли ти прийдеш у Спа…».*** Засудження антигуманної сутності Другої світової війни, її руйнівних наслідків для людства в оповіданні.
6. **Ернест Міллер *Гемінґвей* (1899 – 1961). *«Старий і море».*** Реалістичний, міфологічний і філософський плани повісті «Старий і море». Символіка образів (риба, море, рибалка, хлопчик та ін.). Образ Сантьяго. Ознаки притчі у повісті.
7. **Маркус Френк Зузак (нар. 1975). *«Крадійка книжок»*** - роман про Другу світову війну. Історія життя дівчинки Лізель Мемінґер. Викриття згубного впливу нацизму у творі. Книга як символ збереження духовності в жорстокому світі. Форми оповіді.

Навчальні матеріали:

https://pidruchnyk.com.ua/1256-zarubizhna-literatura-11-klas-nikolenko.html

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

Завдання 1.

Написання асоціативного етюду,
викликаного художніми образами прочитаних творів

Літературна база:

1. Джордж Оруелл (Ерік Артур Блер, 1903 – 1950). *«1984».*
2. Бертольт Брехт (1898 – 1956). *«Матінка Кураж та її діти».*
3. Генріх Белль (1917 – 1985). *«Подорожній, коли ти прийдеш у Спа…».*
4. Пауль Целан (1920 – 1970). *«Фуга смерті».*
5. Таїр Халілов (нар. 1940 р.). *«До останнього подиху».*
6. Маркус Френк Зузак (нар. 1975). *«Крадійка книжок».*

Ви ознайомилися з баченням визнаними майстрами слова найболючіших проблем людства, відчули їхні гнів, біль, тривогу. Спробуйте викласти власні думки та враження з цього приводу або особисті уявні образи, етюди, замальовки, монологи, які ви асоціюєте з уже знайомими літературними образами та творами. Спробуйте активізувати власне асоціативне мислення.

Теорія літератури. ***Етюд*** — невеликий за обсягом, переважно безсюжетний твір настроєвого характеру, у якому автор подає конкретну картину, фіксує момент, вихоплений із життя, відтворює внутрішній стан людини, нерідко на тлі співзвучного пейзажу. ***Художня асоціація*** — зв'язок уявлень, коли одне з них у людській свідомості викликає низку інших, інколи ірраціональних (чистий — божественний), за контрастом (добро — зло), суміжністю в часі (весна — цвітіння) чи в просторі (поле — жито) і постає як результат естетичного опанування дійсності. Отже, ***асоціативний етюд*** — це невеликий за обсягом твір, що базується на уявленні, викликаному в людській свідомості на основі власного досвіду, вражень.

1. Оберіть один епізод із прочитаних творів
2. Складіть ґроно за темами: «Війна», «Рідні», «Поранений», «Голокост»
3. Напишіть роботу

Особливості етюду

1) Стисла форма.

2) Опис безпосереднього враження.

3) Образність мовлення (художні засоби і прийоми; жанри: епічний, ліричний, драматичний).

Теми для асоціативних етюдів

1) Опис емоційного стану персонажа (зазначити, якого).

2) Асоціативний твір-замальовка за твором (зазначити, яким).

3) Продовження художнього твору (зазначити, якого).

*Перед написання ознайомтеся з прикладом етюду до уривку з поезії Надії Гуменюк: «*Наш дух не вбити, волю не зламати, за нами діти й Україна-мати
і з нами воля й правда вікова!»

Холоне душа, стискає груди відчай, у голові ковалі кують. Встаю. Відчиняю вікно. Вдихаю. Відчуваю вологе нічне повітря, що вирвалося з обіймів сивочолого Дніпра, пряний запах диких трав південного привілля, жагучо-пекучий вітерець на щоці. Десь там, далеко в степу, безшумно літають пугачі, а внизу, в траві, тихенько перемовляються цвіркуни, і раптом серед тисячі звичних звуків залунало слово, таке рідне, близьке українське слово, заборонене безліч разів, відроджене з попелу репресій; вихоплене з нашої історії, яке стоголосо звучало в часи абсолютного мовчання. Слово, яке розкаже про тисячі безіменних, але незабутих воїнів, що полягли в боротьбі за наше минуле та майбутнє, про кожну закатовану душу. У ньому чути нескорений козацький дух, що передається кожному немовляті з молоком матері. Щира та вічна народна пісня розповість про життя та історію народу, про шлях української державності, зрошений кров'ю героїв УПА, УСС, майдану, той, що сьогодні ревно оберігається "воїнами світла" під синьо-жовтими прапорами свободи.

Завдання 2.

Заповнення таблиці «Найвидатніші здобутки зарубіжної літератури доби Античності, Середньовіччя та Відродження»

Група	Критерії	Пояснення
Античність	Що? Де? Коли?	Антична література → література давніх греків і римлян → I тис. до н. е. — початок н. е. → сформувались основні жанри → роди (епос, лірика, драма)
	Естетика	
	Міфологічність	
	Публічність	
	Музичність	
	Віршованість	
	Традиційність	
	Жанровість	
	Особливість стилю	
	Світоглядні особливості	
	Ідейне наповнення та цінності	
	Гуманізм	
	Піднесення земної краси	
	Філософія	
	Етапи	
	Давньогрецька	
	Давньоримська	
	Визначні імена доби	
Середньовіччя	Що? Де? Коли	Середньовічна література (IV–V ст.) → християнські євангелія (I ст.) → традиції народної творчості → уплив античного світу і християнства → кульмінація (XII–XIII ст.) — лицарська література, героїчний епос
	Естетика	
	Деміфологізація	
	Жанри	
	Поетика	
	Особливості світогляду	
	Внутрішній світ	
	Тематика	
	Періодизація	
	Визначні імена доби	
	Що? Де? Коли?	XI–XIV ст. (в Італії); XV — початок XVI ст. (решта країн Європи); 1616 р. — кінець (рік смерті В. Шекспіра і Сервантеса)
	Ідейні підстави	
	Гуманізм	

Відродження	Повернення до Античності	
	Релігія	
	Естетика і поетика	
	Жанр утопії	
	Стихійний сенсуалізм	
	Розквіт мистецтва	
	Трагізм	
	Універсальність	
	Періодизація	
	Визначні імена доби	